

Uchwała Nr 64/VIII/2025
Rady Powiatu w Płocku
z dnia 29 stycznia 2025 roku

w sprawie: przyjęcia do realizacji „Powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji zawodowej i zatrudniania oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych w powiecie płockim na lata 2025 – 2029”.

Działając na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 5 i art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity: Dz.U. z 2024 r. poz. 107) oraz art. 35a ust. 1 pkt 1 lit. b i lit. c ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity: Dz.U. z 2024 r. poz. 44 z późn. Zm.) **Rada Powiatu w Płocku uchwala, co następuje:**

§ 1

Przyjąć do realizacji „**Powiatowy program działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji zawodowej i zatrudniania oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych w powiecie płockim na lata 2025 – 2029**” w brzmieniu jak w Załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY
Lech DĄBROWSKI
/-/ kwalifikowany podpis elektroniczny

ZAŁĄCZNIK
DO UCHWAŁY NR 64/VIII/2025
RADY POWIATU W PŁOCKU
Z DNIA 25 STYCZNIA 2025

Powiat Płocki
dobrze ułożony

***Powiatowy Program działań
na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie
rehabilitacji zawodowej i zatrudniania
oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych
w powiecie płockim na lata 2025-2029***

Powiatowy Urząd Pracy w Płocku
09-400 Płock, ul. Kostrogaj 1
Tel. 24/267-46-30, Fax 24/267-46-31

1. Struktura osób niepełnosprawnych zamieszkałych na terenie powiatu plockiego, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Płocku

Osoby niepełnosprawne (bezrobotne i poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu) stanowią około 4% ogółu zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Płocku. W grupie bezrobotnych udział kobiet i mężczyzn jest w miarę zrównoważony. Natomiast wśród poszukujących pracy dominują mężczyźni - ich udział wynosi około 70%.

Tabela nr 1

Liczba niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Płocku w latach 2021-2023 w podziale na płeć.

Stan w końcu roku	Osoby bezrobotne			Osoby poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu		
	ogółem	kobiety	mężczyźni	ogółem	kobiety	mężczyźni
2023	137	62	75	27	8	19
2022	139	66	73	29	6	23
2021	163	78	85	41	14	27

Źródło: dane PUP w Płocku

Analizując strukturę wieku osób niepełnosprawnych zauważymy, że w latach 2021-2023 sukcesywnie wzrastał zarówno udział osób do 24 roku życia, jak też po 50 roku życia - z tym, że wśród młodzieży wzrost nastąpił o 4 punkty procentowe, a wśród osób 50 plus o 9 punktów procentowych. Ostatecznie - częściej niż co druga osoba niepełnosprawna zarejestrowana w PUP w Płocku ukończyła pięćdziesiąty rok życia i blisko co 10 nie ukończyła dwudziestego piątego roku życia.

Tabela nr 2

Struktura wieku niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Płocku w latach 2021-2023.

Przedział wieku	Osoby bezrobotne			Osoby poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu		
	Stan w końcu roku			Stan w końcu roku		
	2023	2022	2021	2023	2022	2021
18-24	11	9	8	2	0	1
25-39	22	26	50	6	7	13
40-49	29	40	32	8	8	12
50-59	59	49	56	9	9	7
60 i powyżej	16	15	17	2	5	8
Ogółem	137	139	163	27	29	41

Źródło: dane PUP w Płocku

Niestety, utrzymującą się cechą zarejestrowanych niepełnosprawnych jest niski poziom wykształcenia - około 30% osób legitymuje się wykształceniem gimnazjalnym/podstawowym lub niższym. Wysoki odsetek osób posiada wykształcenie zasadnicze zawodowe/branżowe i średnie zawodowe/branżowe. Choć udział absolwentów wyższych uczelni w ostatnich latach sukcesywnie wzrastał, to grupa ta, po osobach z wykształceniem średnim ogólnokształcącym, stanowi jedną z najmniej licznych wśród zarejestrowanych w tutejszym urzędzie.

Tabela nr 3

Struktura wykształcenia niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Płocku w latach 2021-2023.

Wykształcenie	Osoby bezrobotne			Osoby poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu		
	Stan w końcu roku			Stan w końcu roku		
	2023	2022	2021	2023	2022	2021
wyższe	7	9	12	3	2	4
policealne i średnie zawodowe/branżowe	25	23	31	7	7	12
średnie ogólnokształcące	10	11	11	2	2	3
zasadnicze zawodowe/branżowe	55	54	61	7	7	9
gimnazjalne/podstawowe i niższe	40	42	48	8	11	13
Ogółem	137	139	163	27	29	41

Źródło: dane PUP w Płocku

Niepełnosprawni zarejestrowani w PUP w Płocku, to w przeważającej mierze osoby z umiarkowanym (52% ogółu) lub lekkim (40% ogółu) stopniem niepełnosprawności. Najmniejszy udział stanowi grupa ze znacznym stopniem niepełnosprawności. Stan ten wynika zapewne z faktu, że osoby te ze względu na stan zdrowia i wiążące się z tym ograniczenia do podjęcia zatrudnienia, rzadziej korzystają z usług urzędu pracy.

Tabela nr 4

Struktura niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Płocku w latach 2021 - 2023 według stopnia niepełnosprawności:

Stopień niepełnosprawności	Osoby bezrobotne			Osoby poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu		
	Stan w końcu roku			Stan w końcu roku		
	2023	2022	2021	2023	2022	2021
znacznym	4	3	6	8	5	6
umiarkowany	68	55	75	18	21	30
lekki	65	81	82	1	3	5
Ogółem	137	139	163	27	29	41

Źródło: dane PUP w Płocku

Stopień i rodzaj niepełnosprawności znacząco wpływają na długość pozostawania w rejestrach Powiatowego Urzędu Pracy w Płocku. Najtrudniej na rynku pracy mają osoby ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Najczęściej do grupy długotrwale zarejestrowanych (powyżej dwunastu miesięcy) należą osoby upośledzone umysłowo, z zaburzeniami mowy i chorobami słuchu oraz z epilepsją.

Do najczęstszych przyczyn niepełnosprawności należą upośledzenia narządu ruchu, choroby neurologiczne oraz choroby psychiczne.

Tabela nr 5

Liczba niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Płocku w latach 2021-2023 według przyczyny niepełnosprawności:

Wyszczególnienie	Osoby bezrobotne			Osoby poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu		
	Stan w końcu roku			Stan w końcu roku		
	2023	2022	2023	2023	2022	2023
Upośledzenie umysłowe	6	8	10	0	0	0
Choroby psychiczne	18	17	14	5	5	8
Zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu	8	13	16	2	1	3
Całościowe zaburzenia rozwojowe	3	1	1	1	0	0
Choroby narządu wzroku	8	12	13	3	4	5
Upośledzenia narządu ruchu	45	46	45	3	6	11
Epilepsja	6	9	11	1	1	1
Choroby układu oddechowego i układu krążenia	11	8	14	3	3	3
Choroby układu pokarmowego	3	2	3	0	0	0
Choroby układu moczowo-płciowego	3	1	5	0	0	0
Choroby neurologiczne	19	17	19	7	7	8
Inne	7	5	12	2	2	2
Ogółem	137	139	163	27	29	41

Źródło: dane PUP w Płocku

Przyglądając się posiadanemu przez osoby niepełnosprawne stażowi pracy możemy stwierdzić, że około 14% bezrobotnych i około 30% poszukujących pracy (17% ogółu niepełnosprawnych) nigdy jeszcze nie pracowało. Natomiast wśród osób ze stażem pracy 12% posiada ponad dwudziestoletni staż pracy, a 13% krótszy niż rok.

Tabela nr 6

Liczba osób niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Płocku w latach 2021-2023 według stażu pracy:

Staż pracy	Osoby bezrobotne			Osoby poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu		
	Stan w końcu roku			Stan w końcu roku		
	2023	2022	2021	2023	2022	2021
do 1 roku	17	20	18	5	4	6
1-5	27	29	52	5	6	8
5-10	28	30	21	5	5	7
10-20	28	28	31	2	3	4
20-30	13	8	14	2	2	2
30 lat i więcej	4	7	8	0	0	1
bez stażu	20	17	19	8	9	13
Ogółem	137	139	163	27	29	41

Źródło: dane PUP w Płocku

Z powyższych danych wynika, że osoby niepełnosprawne stanowią grupę wewnątrznie zróżnicowaną - pod względem stopnia i rodzaju niepełnosprawności, wieku, wykształcenia, sytuacji na rynku pracy, cech społeczno – demograficznych. Taka sytuacja rodzi konieczność indywidualizowania pomocy adresowanej do tych osób. Niepełnosprawnym trudniej zdobyć kwalifikacje i doświadczenie zawodowe. Ponadto przejawiają mniejszą aktywność zawodową. To w konsekwencji sprawia, że są zagrożeni zjawiskiem ubóstwa i wykluczenia społecznego. Dlatego niepełnosprawność wymaga wieloaspektowego systemu wsparcia, stwarzającego osobom niepełnosprawnym możliwość skorzystania z efektywnej pomocy.

2. Założenia do Programu

Aktywność zawodowa stanowi znaczny okres życia każdego człowieka. Zaczyna się od momentu podjęcia edukacji i kształcenia lub szkolenia zawodowego, a kończy się w momencie stopniowego wycofywania się z pracy zawodowej i przejścia w stan spoczynku zawodowego. Praca zawodowa ma dla wielu ludzi duże znaczenie i często jest dla nich głównym sensem życia. Podejmują więc znaczny wysiłek, aby ich kariera zawodowa przebiegała pomyślnie, osiągnęła satysfakcjonujące rezultaty i zapewniała im odpowiedni status zawodowy i społeczny.

Dotyczy to również osób niepełnosprawnych, które chcą prowadzić aktywne życie, w tym także pracować zawodowo. Większości z nich praca zawodowa daje poczucie wartości i społecznej użyteczności. Przez nią chcą się rozwijać i realizować swoje plany i aspiracje życiowe. Chcą zarabiać na swoje utrzymanie, płacić podatki i nie być obciążeniem dla społeczeństwa. Zapewnienie im pracy zawodowej jest bardzo istotne, gdyż przyczynia się do ich społecznej integracji, zapobiegania ich społecznemu wykluczeniu i marginalizacji.

Jednak bezrobocie częściej dotyka osoby niepełnosprawne, które z racji swej niepełnosprawności, niskich kwalifikacji zawodowych i braku odpowiednich ofert pracy mają mniejsze szanse na znalezienie zatrudnienia, niż osoby pełnosprawne. Wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w naszym kraju, jak i powiecie płońskim, jest stosunkowo niski, a stopa bezrobocia o wiele wyższa, niż ma to miejsce wśród osób pełnosprawnych. Jest to wynikiem wielu różnorodnych przyczyn. Leżą one zarówno po stronie samych osób niepełnosprawnych, jak również pracodawców, którzy bardzo często wykazują negatywny stosunek do przyjmowania ich do pracy. Pracodawcy kierują się stereotypami, uprzedzeniami a także obawami o sposób funkcjonowania osoby niepełnosprawnej w miejscu pracy i związanymi z tym konsekwencjami. Określone dysfunkcje osoby niepełnosprawnej, a także częste nieobecności związane np. z dłuższymi przerwami lub pobytem na turnusie rehabilitacyjnym, mogą powodować dezorganizację pracy i ponoszenie dodatkowych kosztów przez pracodawcę.

Dlatego właśnie niniejszy Powiatowy Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji zawodowej i zatrudniania oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych w powiecie płońskim na lata 2025-2029 jest odpowiedzią na te problemy. Jest dokumentem służącym realizacji polityki zatrudnieniowej. Program ten ma za zadanie ukierunkować i skoordynować działania, jakie mają być realizowane w tym zakresie w powiecie płońskim. Jest on również dokumentem mającym ułatwić realizację przez powiat aktywnej polityki lokalnego rynku pracy, zmierzającej do integracji zawodowej osób niepełnosprawnych.

W programie pierwszy etap stanowi poradnictwo zawodowe oparte na analizie sytuacji zawodowej poprzez diagnozę kwalifikacji, predyspozycji zawodowych i możliwości osoby niepełnosprawnej pod kątem kierunków kształcenia i podjęcia zatrudnienia. Udzielenie właściwej porady zawodowej stanowi bardzo istotny etap, gdyż od niego niejednokrotnie zależy powodzenie dalszego procesu rehabilitacji zawodowej, a w szczególności podniesienie motywacji osób niepełnosprawnych do podejmowania pracy.

Następny etap stanowi przygotowanie do pracy, w wyniku którego osoba niepełnosprawna nabywa niezbędną wiedzę teoretyczną, umiejętności praktyczne oraz zasady funkcjonowania i zachowania się w sytuacjach zawodowych. Kierunek kształcenia zawodowego lub przekwalifikowania ustalany jest na podstawie wyników badań zdolności do pracy i diagnozy zawodowej oraz potrzeb lokalnego rynku pracy.

Po pomyślnym ukończeniu przygotowania do pracy może nastąpić zatrudnienie. Podjęcie przez osobę niepełnosprawną pracy stanowi ukoronowanie całego procesu rehabilitacji zawodowej.

3. Zadania

Głównym celem Programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji zawodowej i zatrudniania oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych w powiecie płońskim na lata 2025-2029 jest aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych poprzez pomoc tym osobom w uzyskaniu i utrzymaniu zatrudnienia.

Cel operacyjny	Zadania
Diagnoza osób niepełnosprawnych poprzez poradnictwo zawodowe	✓ weryfikacja osób niepełnosprawnych pod względem kwalifikacji zawodowych, predyspozycji zawodowych oraz możliwości wykonywania prac z uwzględnieniem wskazań i przeciwwskazań znajdujących się w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności oraz badaniach lekarskich, ✓ prowadzenie poradnictwa zawodowego dla osób niepełnosprawnych zgodnie z ich potrzebami wynikającymi z diagnozy tych osób, ✓ opracowanie indywidualnego planu działania dla każdej osoby niepełnosprawnej, ✓ objęcie osób niepełnosprawnych pomocą w zakresie aktywnego poszukiwania pracy w celu przygotowania tych osób do lepszego radzenia sobie w poszukiwaniu i podejmowaniu zatrudnienia.
Wspieranie rozwoju zawodowego niepełnosprawnych	✓ określenie predyspozycji zawodowych osób niepełnosprawnych przed skierowaniem na szkolenie, ✓ kierowanie osób niepełnosprawnych na badania lekarskie a w niektórych przypadkach na badania lekarskie psychologiczne przed szkoleniem, ✓ kierowanie osób niepełnosprawnych na szkolenia w celu dostosowania kwalifikacji do potrzeb rynku pracy.

Organizowanie pośrednictwa pracy	✓ pozyskiwanie ofert pracy dla osób niepełnosprawnych, ✓ wizyty pracowników powiatowego Urzędu Pracy u pracodawców w celu promowania zatrudniania osób niepełnosprawnych, ✓ przedstawianie osobom niepełnosprawnym ofert pracy, w tym prowadzenie internetowego serwisu pośrednictwa pracy przystosowanego dla potrzeb osób niepełnosprawnych, ✓ odpowiedni dobór osób niepełnosprawnych do poszczególnych miejsc pracy, ✓ upowszechnianie materiałów informacyjnych związanych z problematyką zatrudniania osób niepełnosprawnych, ✓ organizowanie spotkań i konferencji w celu propagowania wśród pracodawców możliwości zatrudniania osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy i informowaniu o korzyściach z tego płynących.
Rozwój zatrudnienia subsydiowanego	✓ Promowanie wśród pracodawców możliwości zatrudniania osób niepełnosprawnych z wykorzystaniem środków finansowych na poszczególne aktywne programy rynku pracy, ✓ kierowanie osób niepełnosprawnych do aktywnych programów rynku pracy, ✓ odpowiedni dobór osób niepełnosprawnych do poszczególnych miejsc pracy.
Promocja przedsiębiorczości wśród osób niepełnosprawnych	✓ Rozpowszechnianie informacji o problematyce samozatrudnienia wśród osób niepełnosprawnych poprzez opracowanie materiałów informacyjnych w postaci ulotek,

	✓ prowadzenie konsultacji i doradztwa związanego z podjęciem działalności gospodarczej, ✓ wspieranie procesu powstawania nowych podmiotów gospodarczych poprzez przyznawanie osobom niepełnosprawnym jednorazowo środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej lub wniesienia wkładu do spółdzielni socjalnej.
Przestrzeganie praw osób niepełnosprawnych	✓ zapewnienie osobom niepełnosprawnym warunków pełnego uczestnictwa w życiu zawodowym, poprzez: ▪ przestrzeganie zasady równych szans, ▪ przestrzeganie zasady równego dostępu do usług i instrumentów rynku pracy oraz wszystkich źródeł finansowania, ▪ zakaz dyskryminacji z uwagi na niepełnosprawność, wiek, płeć, przynależność związkową, ✓ podnoszenie jakości instytucjonalnej obsługi osób niepełnosprawnych poprzez szkolenia pracowników urzędów pracy, ✓ likwidacja barier technicznych, architektonicznych lub w komunikowaniu się w miejscach obsługi osób niepełnosprawnych na terenie Urzędu Pracy, ✓ kształtowanie właściwych postaw wobec osób niepełnosprawnych, ✓ ułatwienie dostępu osobom niepełnosprawnym do informacji na temat rodzaju i możliwości uzyskania pomocy.

W wyniku realizacji celów działania mają doprowadzić do osiągnięcia następujących rezultatów:

- ✓ zwiększenie dostępu do informacji na temat możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych,
- ✓ zwiększenie aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych, w tym podniesienie motywacji tych osób do podejmowania pracy, wzrost umiejętności poruszania się po rynku pracy poprzez poradnictwo zawodowe oraz udzielanie porad psychologicznych,
- ✓ podniesienie kwalifikacji osób niepełnosprawnych,
- ✓ zwiększenie dostępu do zatrudnienia,
- ✓ nawiązanie współpracy z organizacjami pracodawców i pracodawcami w celu przekonania ich do zatrudniania osób niepełnosprawnych,

- ✓ tworzenie aktywnych form rehabilitacji zawodowej poprzez zwiększenie liczby miejsc pracy,
- ✓ tworzenie miejsc pracy przez osoby niepełnosprawne i zatrudnienie się przez nich na zasadzie samo zatrudnienia,
- ✓ podniesienie świadomości społecznej w zakresie właściwych postaw w odniesieniu do osób niepełnosprawnych, w tym zwiększenie pozytywnych postaw pracodawców, współpracowników,
- ✓ zwiększenie i rozwój współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych.

4. Źródła finansowania Programu

Powiatowy Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji zawodowej i zatrudniania oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych w powiecie płońskim na lata 2025-2029 finansowany będzie ze środków pochodzących z następujących źródeł:

- ✓ Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- ✓ Fundusz Pracy,
- ✓ Środki Unii Europejskiej,
- ✓ Inne.

5. Monitorowanie

Realizacja Powiatowego Programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji zawodowej i zatrudniania oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych w powiecie płońskim na lata 2025-2029 monitorowana będzie poprzez roczne sprawozdania opracowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Płocku i przedkładane Radzie Powiatu.

6. Podsumowanie

„Powiatowy Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji zawodowej i zatrudniania oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych w powiecie płońskim na lata 2025-2029” jest dokumentem perspektywicznym przewidzianym do realizacji w okresie 6 lat.

Głównym założeniem Programu jest wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych na rynku pracy poprzez upowszechnianie zatrudnienia oraz stworzenie możliwości do podnoszenia i doskonalenia umiejętności zawodowych. Daje to osobom bezrobotnym szanse na zaistnienie na rynku pracy oraz pozwala radzić sobie z czekającymi tam wyzwaniami. Równe traktowanie na rynku pracy osób niepełnosprawnych ułatwi zatrudnienie i załatwianie codziennych spraw, a tym samym wpłynie na wzrost aktywności zawodowej. Ponadto zwiększenie dostępu do programów realizowanych na rynku pracy i uczestnictwo w nich pozwoli na integrację z otoczeniem i promowanie siebie na rynku pracy.

Cele zapisane w programie charakteryzują się dużym stopniem ogólności, ale w oparciu o nie istnieje możliwość tworzenia projektów, dotyczących wąskiego wycinka zagadnień ujętych w programie. Program jest dokumentem otwartym. Może być zmieniany i aktualizowany w zależności od występujących potrzeb. Jest dokumentem o charakterze interdyscyplinarnym, którego wdrażanie wymaga współpracy wielu partnerów społecznych. Zintegrowane programy koordynujące działania wszystkich podmiotów lokalnych dają szansę na efektywniejsze wykorzystanie pomysłów, posiadanych zasobów, środków finansowych, infrastruktury. Działania te mają na celu skuteczniejsze rozwiązywanie problemów i zaspokajanie potrzeb osób niepełnosprawnych i ich rodzin.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Lech DĄBROWSKI

/-/ kwalifikowany podpis elektroniczny